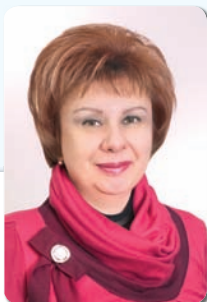

ГОВОРІМО ВИРАЗНО

Діагностика і формування виразності мовлення старших дошкільнят

Олена АМАТЬЄВА,
канд. пед. наук,
доцентка кафедри практичної психології,
ДВНЗ "Донбаський державний педагогічний університет"

Формування виразності мовлення — важлива складова комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей старшого дошкільного віку. З поданої статті ви дізнаєтесь, як визначити рівень сформованості цього вміння, а також як системно розвивати його. Наведені вправи та емоційно-комунікативні ситуації стануть у пригоді й для розвитку емоційної сфери дітей, активізують їхнє мовлення та підготують до театралізованої діяльності.

ДІАГНОСТИКА ВИРАЗНОСТІ МОВЛЕННЯ

Освітня лінія "Мовлення дитини" Базового компонента дошкільної освіти серед завдань формування звукової культури мовлення наголошує на необхідності опанування дітьми вмінь регулювати темп мовлення, гучність голосу, інтонацію. У процесі формування фонетичної компетенції дітей підкреслено важливість оволодіння нормами орфоєпії, мовними і немовними засобами виразності. Комунікативна компетенція передбачає комплексне застосування мовних і немовних засобів у процесі комунікації.

Дітям старшого дошкільного віку доступні елементарні знання про засоби виразності мовлення, свідоме і навмисне (довільне) застосування їх у мовленні, що стає можливим у результаті спеціального цілеспрямованого навчання та наслідування прикладу дорослого.

Мовлення дитини старшого дошкільного віку можна вважати виразним, якщо вона володіє доступними їй розумінню мовними, зокрема інтонаційними (темпом, тембром, гучністю та ін.), і немовними (міміка, пантоміміка: жести, пози тощо) засобами виразності і використовує їх у мовленні для вираження своїх емоцій, ставлення до переданої інформації, співрозмовника, привернення його уваги до предмета висловлювання.

Обстеження доречно проводити у два етапи.

I ЕТАП. Виявлення уявлень дітей про інтонаційні та немовні засоби виразності мовлення

Умовно завдання можна розподілити на два блоки і проводити діагностику у формі індивідуальної бесіди дорослого з дитиною.

Завдання "Яка емоція зображена?"

Мета: виявити уявлення дитини про немовні засоби виразності мовлення.

Матеріал: п'ять зображень персонажа в різних емоційних станах, що відповідають п'яти основним (базовим) емоціям: радість, сум, здивування, страх, гнів — і передаються комплексом немовних засобів виразності: мімікою, пантомімікою (жестами, позою).

Дитині пропонують розглянути п'ять зображень персонажа в різних емоційних станах, визначити й назвати емоційне переживання, а потім відповісти на запитання: "Як ти вважаєш, що відбулося з людиною на цій картинці?"

Завдання "Що переживає персонаж?"

Мета: виявити уявлення дитини про інтонаційні засоби виразності.

Матеріал: авторська казка, до змісту якої введено емоційні ситуації, що відображаються через інтонаційно забарвлене мовлення героїв; зображення головного персонажа — гнома у відповідних емоційних станах.

Вихователь пропонує дитині розглянути картки-ілюстрації, а потім послухати казку про цього

“Палітра педагога” – в роботі допомога!

НОВИНА!

У 2020 році ви отримаєте **10 випусків** журналу “Палітра педагога”!

Оформіть передплату на сайті JMIL.COM.UA вже зараз, лише за **310** грн!

**ЦІКАВІ ПРОГУЛЯНКИ
ЩОДНЯ**

**ДОСЛІДЖУЄМО
ВОДУ**

**ОВОЧІ ТА
ФРУКТИ**

**ГУРТКИ
В ДИТСАДКУ**

**ТАКА РІЗНА
ФІЗКУЛЬТУРА**

ЩОНОМЕРА:

- 📌 Методичні поради щодо опрацювання теми
- 📌 Система роботи з дітьми
- 📌 Практичні розробки для всіх вікових груп: заняття, добірки ігор і вправ, посібники, сценарії свят і розваг
- 📌 Матеріали для співпраці з родиною

Кожен випуск – тематичний

**КОРИСНА
ЛОГОРИТМІКА**

СЕНДПЛЕЙ

**МОРАЛЬНЕ
ВИХОВАННЯ**

**РОЗВАГИ
ЗІ СНІГОМ**

**ГОТУЄМОСЯ
ДО ЗИМОВИХ СВЯТ**

БОНУС

**БЕЗОПЛАТНІ
Е-МАТЕРІАЛИ**

Скануйте QR-коди на сторінках журналу і завантажуйте матеріали для роботи:

- ✓ картки до дидактичних ігор
- ✓ пам'ятки
- ✓ репродукції картин
- ✓ фонограми тощо.